

2. Мельник Н. Особливості розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації / Н. Мельник, Н. Михайлишин // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2009. – № 17, т. II. – С. 217-220.
3. Яцишин С. Р. Уніфікація бухгалтерського обліку через запровадження окремих директив ЄС / С. Р. Яцишин // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., 11 травня 2016 р. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – С.269-271. Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/16922>
4. Яцишин С. Р. Досвід країн ЄС у формуванні облікової політики підприємств з врахуванням вимог Європейського законодавства / С. Яцишин // Ефективна економіка. Електронне наукове фахове видання. Випуск № 6, 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4137>
5. Accounting in Ukraine under implementation of the European legislation [Електронний ресурс] : monograph / М. Luchko, N. Khorunzhak, I. Benko [et al.] ; under the guidance M. Luchko. - Ternopil : TNEU, 2017. - 232 p.

Москаленко М. О.

студент

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Бухгалтерський облік в бюджетних установах є системою контролю за наявністю та рухом бюджетних і позабюджетних коштів, будується на загальноприйнятих у міжнародній практиці принципах, виконує управлінську, контрольну й інформаційну функції, має певні особливості. Найбільш специфічними об'єктами обліку установ є доходи, видатки і результати виконання кошторису. В загальній системі бухгалтерського обліку бюджетних установ саме облік доходів і видатків є найскладнішим і найвідповідальнішим, потребує найдокладнішої розробки й опрацювання.

Добре поставлений бухгалтерський облік дозволяє не тільки виявляти приховані резерви, порушення режиму економії, планової й фінансово-бюджетної дисципліни, але й попереджати й вчасно усувати можливі необґрунтовані витрати.

Роль бухгалтерського обліку в управлінні господарською діяльністю будь-якої бюджетної установи безсумнівна – облік забезпечує відображення всіх операцій, пов'язаних з виконанням кошторису, дає можливість узагальнити дані обліку й звітності. Своєчасне, повне й достовірне відображення в балансі установи всіх операцій дозволяє керівнику установи приймати обґрунтовані управлінські рішення, аналізувати роботу установи, здійснювати й контролювати цільове використання коштів на основі затвердженого кошторису, виявляти необґрунтовані витрати. Для виконання цих завдань і ведеться бухгалтерський облік, аналіз і контроль асигнувань і видатків бюджетних установ.

Особливості функціонування установ бюджетної сфери зумовлюють необхідність дослідження нових методологічних та організаційних підходів до ведення бухгалтерського обліку, оскільки специфіка їх діяльності висуває особливі вимоги до формування інформації, необхідної для облікових та контрольних цілей.

В умовах реформування важливим аспектом є визначення сутності, визнання доходів, видатків і фінансових результатів бюджетних установ. Це і обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Сучасні наукові дослідження головним чином націлені на питання організації обліку,

проведення контролю та аналізу діяльності органів місцевого самоврядування. Так, проблеми обліку, контролю та аналізу функціонування установ знайшли відображення в наукових працях багатьох вчених: П.Атамаса, І.Бенько, Ф.Бутинця, Р.Джоги, С.Левицької, В.Лемішовського, Л.Ловінської, М.Лучка, С.Свірко, С.Сисюк, Н.Сушко, Н.Хорунжак та інших [1; 4].

Серед вчених немає єдиного підходу щодо дефінітивної характеристики та ознак територіальної громади. Проте, вважаємо, що основа виділення громади – факт спільного проживання на одній території. У процесі взаємодії між собою люди, які мешкають на певній території, вступають у певні зв'язки, на основі яких виникає розуміння загальних інтересів і колективна свідомість, що в цілому і свідчить про формування громади.

Аналізуючи матеріали публікацій, виступи представників влади різного рівня, досить часто можна зустріти вислови, що ефективності функціонування системи місцевого самоврядування можна досягнути, створивши спроможну територіальну громаду. Однак, при цьому кожен автор має власне уявлення про спроможність, тим більше, що у висловах іноді мова йде про спроможність адміністративно-територіальних одиниць. Наукові напрацювання в сфері досліджень спроможності територіальних громад також свідчать про неоднозначність поглядів і відсутність методик з визначення спроможності. Аналіз вітчизняних наукових публікацій засвідчив, що переважна більшість вчених розглядають спроможність територіальних громад з позиції її ресурсного забезпечення. Найбільш характерним є визначення спроможності як економічної або фінансової складової діяльності органів місцевого самоврядування [1].

Основною проблемою реформування обліку в бюджетних установах є відсутність єдиних підходів до розробки дієвих механізмів удосконалення системи обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів, недостатність розробленості питання переходу на єдині методологічні засади, а також створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення обліку.

Удосконалення обліку, посилення його контрольних функцій за господарською та фінансовою діяльністю установи – основний шлях покращення дотримання фінансово-бюджетної дисципліни. Відображаючи всі операції, пов'язані з освоєнням кошторису, бухгалтерський облік дозволяє не тільки систематично зіставляти їх з плановими показниками, а ще й виявляти відхилення фактичних витрат від планових, визначити найголовніші напрямки витрат та підвищувати рівень бюджетного кошторисного планування в цілому. Висока якість облікової інформації створює умови ефективної реалізації всіх без винятку функцій управління [3].

З метою обґрунтування цілісної моделі управління діяльністю органів місцевого самоврядування доцільно розглянути модель взаємозв'язку бухгалтерського обліку, контролю та аналізу. Облік, контроль та аналіз слід вивчати як взаємодію елементів системи управління, що взаємопов'язані між собою інформаційними потоками. Зазначена взаємодія інформаційних потоків, сформованих елементами системи управління, дає можливість прийняти своєчасні та ефективні управлінські рішення щодо фінансово-господарської діяльності органів місцевого самоврядування.

Слід зробити висновок про те, що недосконалий контроль за формуванням та використанням коштів місцевих бюджетів потребує подальших досліджень. Для цього необхідно розробити цілісну систему заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів.

Соціальну ефективність використання коштів місцевих бюджетів слід розглядати як відповідність результатів використання коштів основним соціальним потребам і цілям суспільства, інтересам окремої людини, а економічну ефективність – як одержання максимального ефекту від використання мінімального обсягу бюджетних коштів.

Ефективність використання коштів місцевих бюджетів є неможливою без ефективної фінансової діяльності, що проводиться органами місцевого самоврядування. В умовах управління місцевими бюджетами за ПЦМ показники ефективності є невід'ємною складовою результативних показників бюджетної програми.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Організація обліку фінансово-господарської діяльності в органах місцевого самоврядування / І.Д.Бенько // Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія [Електронний ресурс] : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. [м. Тернопіль, 20 листопада 2017 р.] – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. С.77-79.
2. Бенько І.Д. Організація обліку, аналізу та контролю розрахунків бюджетних установ / І.Д.Бенько // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль: наук. журнал. – Вип. 24.– Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – С.24-34.
3. Бенько І.Д. Організація обліку фінансово забезпечення закладів освіти / І.Д.Бенько, С.В. Сисяк // Наук. вісник Херсонського державного ун-ту. – Серія: Економічні науки. – Вип.11. Ч.4. – Херсон: ХДУ. – 2015. – С.147-150.
4. Сисяк С.В. Бухгалтерська служба органів місцевого самоврядування: вимоги, особливості створення та функціонування / С.В.Сисяк, І.Д.Бенько // Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 36. – Черкаси: ЧДТУ. – 2014. – С.91-97.
5. Яцишин, С. Р. Суб'єкти державного сектору в структурі економіки держави / Світлана Романівна Яцишин // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. [Тернопіль, 10-11 жовтня 2014 р.] – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – С. 181-182. Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/17261>
6. Лучко М.Р. Організація обліку в установах державного сектору економіки:реалії сьогодення / Лучко М.Р. // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка, Випуск 1(42), Т.2. - С.39-42

Якимова Л. П.

доктор економічних наук, доцент

Попадюк М. Я.

студент

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В ПРАКТИКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КОНЦЕСІЇ

В рамках формування нової концепції управління підприємствами лісового господарства Міністерство економічного розвитку і торгівлі України оприлюднило «Перелік об'єктів державної власності, які рекомендовано до передачі в концесію, у тому числі тих, що можуть бути передані в концесію після внесення змін до актів законодавства, відповідно до яких ці об'єкти не підлягають передачі в концесію» [1], який містить 333 державних лісогосподарських підприємств. Запропонована нова для України організаційно-правова форма лісокористування спричинила безліч дискусій, як і будь яке питання, що стосується структурних реформ. Разом з тим, концесія є найбільш поширеною у світі формою здійснення державно-приватного партнерства. Зокрема, ефективно працюють механізми концесії лісів в Канаді, де понад 200 млн. га експлуатаційних лісів (із 440 млн. га. загальних